

یاسای سه‌ندیکای ئابووریناسانی ههریمی کوردستانی عێراق

به ناوی خوای به‌خشنده و میهره‌بان

به ناوی گه‌له‌وه

ئه‌نجومه‌نی نیشتمانیی کوردستانی عێراق

ژماره‌ی بریار: ۲۸

میژووی بریار: ۲۵/۱۱/۲۰۰۰

«بریار»

پشت به‌و یاساکارییه‌ی که ئه‌نجومه‌نی نیشتمانیی کوردستانی عێراق له
دانیشتنی ژماره (۱۹) ی رۆژی (۲۳/۱۱/۲۰۰۰) یدا ئه‌نجامی داوه، به‌پیتی
حوکمی برگه (۱) ی مادده‌ی (۵۶) له یاسای ژماره (۱) ی هه‌موارکراوی
سالی (۱۹۹۲) و، به‌پیتی نه‌و ده‌سه‌لانه‌ش که برگه (۳) ی مادده‌ی دووه‌می
یاسای ژماره (۱۰) ی سالی (۱۹۹۷) پیمانی داوه، بریاری ده‌ره‌یتانی ئه‌م
یاسایه‌ی خواره‌وه‌مان دا:

یاسای

ژماره (۱۲) ی سالی ۲۰۰۰

یاسای

سه‌ندیکای ئابووریناسانی ههریمی کوردستانی عێراق

مادده‌ی یه‌که‌م:

مه‌به‌ست له‌م واژانه‌ی خواره‌وه ماناکانی ته‌نیشتیانه:

ههریم: ههریمی کوردستانی عێراق.

سه‌ندیکا: سه‌ندیکای ئابووریناسان.

ئه‌نجومه‌ن: ئه‌نجومه‌نی سه‌ندیکاکه

نه‌قیب: نه‌قیبی ئابووریناسان.

نابووریناس: هه موو نه ندامیکه له سه نديکاکه دا، بروانامه يه کی له زانسته کانی نابووریدا هه بی له به کالۆریوس که متر نه بی یان هاوتای به کالۆریوس بیت.

هه لسورانندی پیشه: به پیتی حوکمه کانی هه لسورانندی پیشه، له پیشه که دا که وتیته کار.

به شی یه که م دامه زانندن و نامانجه کان دامه زانندن

مادده ی دووهم:

۱- به پیتی نه م یاسایه، سه نديکایه ک به ناوی سه نديکای نابووریناسان، له هه ریمدا داده مزرئی، شه خسییه تی مه عنه ویی خوئی ده بی وله دارایی وئیداردی خویدا سه ره خوویه، باره گاکه شی له هه ولیری پایته ختی هه ریمدا ده بی و دهشتوانی له مه لبه ندی پاریزگاکانی هه ریمدا لق بکاته وه.

۲- به ره زامه ندی و ه زارده تی دارایی و نابووری دهسته يه کی ناماده کار پتیک ده هینری له (۱۵) نابووریناس که متر نه بی بو ته یارو ناماده کردنی کونگرده گشتی و سه ره رشتی هه لبراردنی گشتی سه نديکا له ماویه کدا که له سن مانگ نه ترازی.

مادده ی سیه م:

نامانجی سه نديکا وه دیهانینی نه مانه يه:

۱- له پشت کرتنی حکومه تی هه ریم و پیروئی دیموکراسیدا به شداری ده کاو، بو راگرتن و پته وکردن و به رده و باشتیردنی فیدرالیه تیش، ده بیته پشت و په نا.

۲- به رزکردنه وه ی سه ویه ی پیشه یی و زانستی و کومه لایه تی و ته ندروستی نه ندامه کانی.

۳- ناسانکردنی ریگای کارکردنی له باروگونجاو بو نه ندامه کانی.

- ۴- ریکخستنی پیتوهندی نیوان ئەندامه کان و ، پیتوهندیشیان له گه‌ل لایه نه حکومی و ئەهلییه کانی ههریم و ، داکوکی کردنیش له مافه کانیان .
- ۵- هاوکاری کردن له گه‌ل دهسته و دهزگا و کۆمه‌له و سه‌ندیکا کانی دیکه‌ی ههریم که ئامانجه کانیان له گه‌ل ئامانجه کانی سه‌ندیکا که دا یه ک ده‌کره‌وه .
- ۶- مسوگهر کردنی ئاسوده‌یی دواروژی نه‌خۆشی و پیری و زه‌بوونی بو ئەندامه کانی .
- ۷- بزاف پێدان و دانه‌دانی لیکۆلینه‌وه‌ی زانستی ، بو‌ئه‌وه‌ی له فرازو کردنی (التنمیه) ئابووری و ئاوه‌دان کره‌وه‌ی کوردستاندا به‌شداری بکات .

خۆنوسین (ئینتما) و ئەندامیتی

مادده‌ی چوارهم:

شهرتوشروتی ئەندام ئەمانه‌یه :

- ۱- هاو‌لا‌تی ههریم یا نیشته‌جیتی ههریم بیت .
- ۲- به‌جینایه‌تیکه‌ی غه‌یره‌سیاسی حوکم نه‌درابێ ، یان به‌جونحه‌یه‌کی شه‌ره‌فنه‌نگین حوکم نه‌درابێ .
- ۳- له‌زانسته‌ ئابوورییه‌کاندا پروانامه‌یه‌کی هه‌بێ له‌ به‌کالۆریۆس که‌متر نه‌بێ یان هاوتای به‌کالۆریۆس بیت .

مادده‌ی پینجه‌م:

- ۱- ئینتما له‌ سه‌ندیکا‌دا ، به‌ داوا کردنیکی نوسراو ده‌بێ ، هاو‌پێچ به‌لگه‌نامه‌گه‌لی پیتوستی له‌گه‌ل‌دا بێ و بدری به‌ نه‌قیب .
- ۲- داواکارییه‌که‌ له‌ ماوه‌ی پازده‌رۆژدا که‌ له‌ رۆژی تۆمارکردنیه‌وه‌ له‌ سه‌ندیکا‌ ده‌ست پێده‌کا ، ده‌خریتته‌ به‌ر ده‌می ئەنجومه‌ن ، ئەنجومه‌نیش ، ده‌بێ له‌و ماوه‌یه‌دا بیپرتینیتته‌وه‌ ، خۆنه‌گه‌ر هات و نه‌و ماوه‌یه‌ تپه‌ری و ئەنجومه‌ن نه‌بیپریه‌وه‌ ، نه‌وه‌ ، له‌و باره‌دا به‌ قبول کراو داده‌نرێ .
- ۳- ئەنجومه‌ن به‌ بریارێ ، هۆی دیاریکراوی تیدا بێ ، بۆی هه‌یه‌ داواکاری ئینتما بداته‌ داوه‌ ، داواکاره‌که‌ش بۆی هه‌یه‌ ، له‌ماوه‌ی (۳۰) رۆژدا ، که‌

له رۆژی ته بلیغه وه دهست پێدهکا له دادکای پێداچونهوهی ههرێمدا تانهی لی بگری، ئیدی، بریار، بریاری دادگایه وه بپدریتتهوه.

ماددهی شهشم:

- 1- ئابوونهی ئینتیمای سه ندیکادا بۆ نهدام (30) دیناره.
- 2- ئابوونهی به شدار بوونی سالانه (20) دیناره، ده بی له ماوه یه کیشدا بدری که هه موو سالی له مانگی شوبات نه ترازی. ته گهر نه ندام له کاتی دیارکراو ئابوونه که ی نه دا و، دو اکه وت، ته وه، له و باردها (50%) ی ئابوونه ی به شدار بوونه که ی غه رامه ی دیتته سه ر. خو ئه که ر هات و، دوو سالی بانه و بان یه ک، به بی مه عزه رته تی به جی دوای خست، نه وا، ناوی له تو ماری نه ندامان ره ش ده کړیتته وه.
- 3- نه وه ی ئابوونه ی سالانه ی نه دا بی له هه لسه و راندنی پیشه که قه دهغه ده کړی.

ماددهی چه وتم:

- 1- به پیتی ته م یاسایه، نه وه ی نه ندامی ته م سه ندیکایه نه بی و ئیلتزاماتی خو ی به جی نه هیتابی نابی پیشه که هه لسه و رپیتی.
- 2- دایه ره ره سمی و نیمچه ره سمیه کان هه ر ئابووریناسی له سه ر نیش دا به زرین بان هه ر ئیشیککی تری پی بکه ن، ده بی وینه یه ک له فه رمانی دامه زاندنه که ی بنیرن بۆ سه ندیکا.

ماددهی هه شتم:

به شدار بووه کان:

- 1- ته م که سانه ی خواره وه، بۆ سوو دوو ده رگرتن له شاره زاییان، یان، بۆ نه وه ی سوو له بزاقی سه ندیکاکه وه ریگرن، ده شی به به شدار بوو وه ریگیرین:
- 1- نه و ئابووریناسه بیانیانه ی شه رتوشرو تی مادده ی چواره میان تیدا فه راهمه و نشینه ی کوردستانی عیراقن.
- 2- نه وانیه ی پروانامه ی بالاییان هه یه و له کاروباری ئابووری یان دارایی یان بازرگانیدا، بۆ ماوه یه ک ئیشیان کرد بی له پینچ سال که متر نه بی، به

شاهییدی حکومت، یا به شاهییدی شیرکه تیکی هاوپشک (شرکه مساهمه) یا شیرکه تیکی خاوهن بهرپرسییه کی دیاریکراو، به مهرجن شهرتوشروتی نه هلیه تیشیان تیدا فراهه م بیت.

ماددهی نۆیه م:

دهشی به برپاری له نه نجومه نی سه ندیکاوه، دهزگا و هه یته و دامه زراوی نابووری و پیشه سازی و بازرگانی و کشتوکالی و دارایی و نیداری، به نندامی فخری (نندامی شاناز)، به نابوونه کی به شداریوونی ره مزی که له هه رحاله تیکدا نه نجومه نی سه ندیکا دیاری دهکا، وهر بگتیرین.

ماددهی دهیه م:

به شداریووه کان و نندامه شانازدهکان مافی نه وه یان نییه له کووونه وه کانی دهسته ی گشتیدا ناماده بین، یان بو نه نندامیتی نه نجومه نی سه ندیکا خوین بپالتیون.

ماددهی یازده:

نه ندام له م بارانه ی خواره وه دا سیفه تی نه ندامیتی نامیتی:

ا- مهرگ.

ب- دهست له کاره لگرتن.

ج- به برپاری نه نجومه ن، شهرتی له شهرتوشروتی نه ندامیتی له دهست دای.

به شی دووه م

پتکینه کانی سه ندیکا

ماددهی دوازده:

سه ندیکا له مانه پتک دیت:

۱- هه یته (دهسته) ی گشتی.

۲- نه نجومه نی سه ندیکا.

۳- لیژنه ی زه پتی (الانضباط).

۴- لقه کانی سه ندیکا له پاریزگه کان.

ماددهی سیازده:

۱- دهسته ی گشتی به پتی نه م یاسایه له هه موو نه و نندامانه یا هه موو نه و

نوینه‌رانه (المندوبین)ی که ئیلتیزاماتی خوڤان به جیهیتناوه پیکدیت .
 دهسته‌ی گشتی به بالترین دهسه‌لانی سهندیکا له‌قه‌له‌م ده‌دری و ،
 له‌روژی هه‌لبژاردنه‌که‌وه هه‌ر سێ سال جاری له‌سه‌ر بریاری ئه‌نجومه‌ن و
 داواکاری نه‌قیب کۆبوونه‌وه‌ی گشتی و ناسایی خوڤی ، له‌ باره‌گای
 سهندیکا‌دا ، بو‌ه‌لبژاردنی نه‌قیب و هه‌شت ئه‌ندام و دوو ئه‌ندامی
 یه‌ده‌گ ، بو‌ئ‌ندامیته‌ی ئه‌نجومه‌ن ساز ده‌دا .

(نیصاب)یش به ئاماده‌بوونی زۆرینه‌ی ئه‌ندامانی ناووسراو ، یا
 زۆرینه‌ی نوینه‌ران دیته‌جی . ئه‌گه‌ر نیصاییش نه‌هاته‌جی ، ئه‌وا دوا‌ی
 به‌سه‌رچونی پا‌زده روژ به‌سه‌ر کۆبوونه‌وه‌ی یه‌که‌مدا هه‌لبژاردن له‌ کات و
 جیگه‌ی دیارکراودا ده‌ست پێ ده‌کا . له‌م باره‌دا نیصاب ، به ئاماده‌بوونی
 سییه‌کی ئه‌ندامان ، یا نوینه‌ران دیته‌جی ، دهن‌ا ، ئه‌گه‌ر نه‌هاته‌جی ،

ئه‌وه له‌م باره‌دا ئه‌نجومه‌نی پێشتر بو‌خولیکێ تریش به‌رده‌وام ده‌بی
 ۲- ئه‌گه‌ر ژماره‌ی ئه‌ندامانی سهندیکاله (۵۰۰) پینجسه‌د ئه‌ندام زیاتر بن
 ، ئه‌وه ، هه‌لبژاردن له‌م باره‌دا ، له‌ رێگه‌ی نوینه‌ران (المندوبین) وه‌ ده‌کری ،
 رێژه‌ی نوینه‌رایه‌تیش له‌لایه‌ن ئه‌نجومه‌نه‌وه‌ یا له‌لایه‌ن جیگری
 ئه‌نجومه‌نه‌وه‌ دیارده‌کری به ئه‌ندامانی ئه‌نجومه‌نی سهندیکا‌که‌شه‌وه .

مادده‌ی چوارده‌:

۱- ئه‌گه‌ر سییه‌کی ئه‌ندامانی ده‌سته‌ی گشتی ، وای به‌باش بزائن که
 ده‌سته‌ی گشتی بانگه‌یشته‌ بکری کۆبوونه‌وه‌یه‌کی نائاسایی ساز بدا ،
 یان ئه‌نجومه‌ن به‌ بریاریکێ هۆدار داوا‌ی ئه‌و کۆبوونه‌وه‌یه‌ بکات ، ئه‌وه ،
 له‌م باره‌دا ده‌شی ئه‌نجومه‌ن به‌پێی ئوسول بانگه‌یشته‌که‌ ده‌ربکا و له
 ماوه‌ی مانگیکدا که له‌روژی تو‌مارکردنی داواکارییه‌که‌وه ده‌ست پێ
 ده‌کا روژی کۆبوونه‌وه‌که‌ دیاری بکات .

۲- ده‌سته‌ی گشتی ناشی گفتوگو له‌سه‌ر غه‌یری ئه‌و مه‌سه‌لانه‌ بکا که
 کۆبوونه‌وه‌که‌ی بو‌سازدراوه ، ته‌نها ئه‌وانه‌ نه‌بی که پێوه‌ندیان به‌
 مه‌سه‌لانه‌وه‌ هه‌یه ، یان لق و بالی ئه‌و مه‌سه‌لانه‌ بن .

ماددهی پازده:

- ۱- نه گهر له کۆبوونهوهی دهستهی گشتیدا، زۆرینهی زۆری ئەندامانی سه ندیکا ناماده نه بن، نیصاب نایه ته جی، له و باره دا، که نه هاته جی، نه و دهستهی گشتی، دوا ی پازده رۆژ، له هه مان کات و جیگای دیارکراودا کۆده بیته وه، له م باره دا، نیصاب به ناماده بوونی سبیه کی ئەندامان دیته جی، نه و جا هه موو بریارئ به زۆرینهی دهنگی ناماده بوان دهری و، نه گهر هات و دهنگه کانیش هاوتا بوون، نه وه، له و باره دا دهنگی نه قیب بهر کام تا بکه وی، هی نه وه.
- ۲- ئەندامی نه گهر له هه لسه و راندنی پیشه که ی بیبه ش کرابی، ناشی له کۆبوونهوه کانی دهسته ی گشتیدا به شداری بکات.

ماددهی شازده:

- دهسته ی گشتی بالاترین دهسته لاته له سه ندیکا دا و ئەم دهسه لاتانه ی خواره وه ی هه یه:
- ۱- هه لسه و راندنی نه قیب و هه شت ئەندام و دوو ئەندامی یه ده گیش بو ئەندامیتی نه نجومه ن.
 - ۲- ته سدیه کردنی بوجه و حسابکاری کۆتایی و راپۆرتی دارایی.
 - ۳- گفتوگو له سه ر راپۆرتی ئیداری و بریاردان له سه ری.
 - ۴- ئیقرارکردنی پیشنیاری هه موارکردنی یاسا و ئیقرار کردن و هه موارکردنی گه لاله (لوائح) ی پیرو.

ماددهی چه ئده:

- ئه نجومه نی سه ندیکا له مانه پیک دیت:
- ۱- نه قیب: مه رجه بو ماوه یه ک پیشه که ی هه لسه و راندنی له (ده) سال که متر نه بی.
 - ۲- ئەندامانی نه نجومه ن: مه رجه بو ماوه یه ک پیشه که ی هه لسه و راندنی له چه وت سال که متر نه بی.
 - ۳- ئەنجومه ن به دهنگدانی نه یینی، جیگری نه قیب و سه کرتیتریک و بهرپرسیکی دارایی له ناو ئەندامه کانی خۆیدا هه لده بژیرو و

دەسەلاتەكانىشىيان لە پېرۆى ناوخۇدا دياردەكړى.

۴- ئەنجومەن كۆبوونەوہ ئاساييەكانى خۆى ، لەكەمى ، مانگى جارىك سازدەدا ، بۆيشى ھەيە لە سەر داواكردنى نەقىب يان لەسەر داواكردنى سىيەكى ئەندامان كۆبوونەوہى ئاسايى ساز بدات.

ماددەى ھمژدە:

۱- نىصاب لە ئەنجومەندا بە ئامادەبوونى زۆرىنەى ئەندامان دیتەجى ، بربارىش بە زۆرىنەى دەنگى ئامادەبووان دەرەچى و ، ئەگەردەنگەكانىش ھاوتابوون ، ئەوہ ، لەو بارەدا دەنگى نەقىب بۆ كام تايان درابى ، ھى ئەوہ .

۲- ئەگەر بە ھەر ھۆبى جىگای نەقىب چۆل بوو ، ئەوا جىگرەكەى جىگای دەگریتەوہ ، خو ئەگەر جىگای جىگرەكەش چۆل بوو ، ئەوہ لەو بارەدا سكرتير جىگای دەگریتەوہ بەمەرجى باقىمەنى ماوہى خولەكە لەسالىكى تەواو كەمتر نەبى .

۳- ئەگەر جىگای زۆرىنەى ئەندامانى ئەنجومەن چۆل بوو ، ئەوہ ئەنجومەن دەبى بانگھيشتى دەستەى گشتى بكات بۆ كۆبوونەوہى ھەلبىژاردنى ئەوانەى جىگاكانيان دەگرنەوہ ، بەھەمان ئەو شىوازەى كە لەم ياسايەدا ھاوئوہ ، بەمەرجى باقىمەنى ماوہى خولەكە لەسالىكى تەواو كەمتر نەبى .

ماددەى نۆزدە:

ئەگەر ئەندامىكى ئەنجومەن لە سالىكدە لەسى دانىشتنى بانە و بانىەكدە ، يان لە پىنچ دانىشتنى جياجيادا بەبى مەزەرەتىكى بەجى ديارنەبوو ، ئەوہ ، وا لەقەلەم دەدرى كە خۆى لە كاركيشاوہتەوہ .

ماددەى بيست:

ئەنجومەنى سەندىكا ئەم دەسەلاتانەى ھەبە:

- ۱- ئامادەكردن و تەسدىقكردنى بوجەى سالانە و حسابكارى كۆتايى .
- ۲- بەپىتى ماددەى سىيەمى ئەم ياسايە ، بۆ وەديھانىنى ئامانجەكانى سەندىكا كۆشش دەكا .

- ۳- پیشنیار له باره‌ی هه‌موارکردنی یاسا و پیرۆی سه‌ندیکاوه پیشکەش به ده‌سته‌ی گشتی ده‌کا.
- ۴- هه‌موو بریاره‌کانی ده‌سته‌ی گشتی ده‌خاته‌کار.
- ۵- کارگوزاره‌کانی سه‌ندیکا داده‌مه‌زرینی و کرێیان دیاری ده‌کات.
- ۶- سه‌یری داوا کاربیه‌کانی ئینتسا ده‌کاو، وه‌رگرنتی ئەندام و به‌شداربووه‌کانیش ئیقرارده‌کا.
- ۷- له‌ حاله‌تیکدا، که‌ نه‌قیب نوێنه‌رایه‌تی نه‌کا، ئەنجومه‌ن یه‌کی هه‌لده‌بژیرێ که‌ له‌ لیژنه‌ ره‌سمیه‌کان و هی دیکه‌دا نوێنه‌رایه‌تی سه‌ندیکا بکات.
- ۸- پیشنیار ده‌رباره‌ی هه‌موارکردنی یاسا‌کانی پیشه‌ ئابوورییه‌کان پیشکەش ده‌کا.
- ۹- هه‌ر کیشه‌و شکاتیکی بۆ بیت هاو‌اله‌ی لیژنه‌ پتوه‌نداره‌کانی ده‌کات.
- ۱۰- لقه‌کانی سه‌ندیکا له‌ پارێزگا‌کاندا داده‌مه‌زرینی.
- ۱۱- لیژنه‌گه‌لی لاه‌کی (فرعیه) بۆ وه‌ده‌بانه‌ینی ئامانجه‌کانی سه‌ندیکا پێک ده‌هینی.
- ۱۲- سه‌یری ده‌ست له‌کاره‌لگرنتی نه‌قیب یان هه‌ر ئەندامیکی سه‌ندیکا و لیژنه‌کانی ده‌کا و ده‌بیرنیتته‌وه، به‌مه‌رجی بیخاته به‌رده‌م ده‌سته‌ی گشتی له‌ کۆبوونه‌وی یه‌که‌میدا.
- ۱۳- به‌ره‌زامه‌ندی لایه‌نه‌ په‌یوه‌نداره‌کان به‌خشش و باربو (الهبات والتبرعات) له‌ لایه‌نه‌ ئەجته‌بیه‌کان قبول ده‌کا.
- ۱۴- چاودیریکی حسابکاری داده‌نی بۆ ته‌دقیقکردنی سالانه.
- ۱۵- ئەوراقی هه‌لبژاردن و به‌لگه‌نامه‌ی دیکه‌ ریک ده‌خات و سه‌ره‌پرشتی هه‌لبژاردنیش ده‌کات.
- ۱۶- بۆ ئاسانکردنی به‌کارخستنی ئەم یاسایه‌و ئەو پیرۆیانه‌ش که‌ به‌پیتی ئەم یاسایه‌ ده‌رده‌چن ریتنمایی ده‌رده‌کا که‌ له‌گه‌لیاندا بگۆنجی.
- ۱۷- به‌مولک کردنی مولک و مال و خانووبه‌ره‌ و قبول کردنی به‌خشش و

دهسنگه (منح) ش ئيقرار دهكا .

۱۸- مافی قهرز پیدان و قهرزکردن و پیشکەشکردنی یاربدهی داراییشی
ههیه .

۱۹- به پیتی یاسای کۆمه له کان و پیروکانیان ، یانه بو ئابووریناسان
دادمه زرتینی و بهرتوهشیان دهبا .

۲۰- ههندی له دهسه لاته کانی خووی ده دات به لیژنه کانی لق و نوپنه رانی
سه ندیکاش له پارێزگه و قهزاکاندا .

ماددهی بیست و یهک:

نه قیب ئەم دهسه لاتانهی ههیه :

۱- سه روکایه تی کوپوونه وه کانی دهسته ی گشتی و ئەنجومه نی سه ندیکاش
دهکات .

۲- بو ههر موعامه له یهک ، که وتیبته لای مه رجه عی دادگایی و دهسته ی
ره سمی و نیمچه ره سمی و ئەهلی ، نوپنه رایه تی سه ندیکا دهکا و
ته سدیقی موعامه له و به لگه نامه گه لی سه ره سه ندیکاش دهکا . بویشی
ههیه هه ندی له دهسه لاته کانی خووی بدات به یه کئی له ئەندامانی
ئەنجومه نی سه ندیکا .

۳- ته ئییدی لایه نی توانستی دارایی سه ره سه ندیکا بووانیش دهکا بو
مه به ستی که فاله ت .

ماددهی بیست و دوو:

لیژنه ی زه پتی (الانضباط) له سی ئەندامی ئەسلی و دوو ئەندامی یه دهگ
پیکده هیندری که ئەنجومه نی سه ندیکا هه لیانده بژیری .

ماددهی بیست و سێ:

لیژنه ی زه پتی ده توانی ههر سزایه ک له م سزایانه ی خواره وه بدا :

۱- به ئاگا هێنانه وه (الفات نظر)

۲- ئینزار

۳- قه دهغه کردن له هه لسه و راندنی پیشه بو ماوه ی شه ش مانگ .

ماددهی بیست و چوار:

برپاره‌کانی لیژنه‌ی زه‌پتی ، ئه‌وه‌یان له باردا هه‌یه ، له ماوه‌ی (۳۰) رۆژدا که له رۆژی ته‌بلیغه‌وه ده‌ست پێ ده‌کا ، له به‌رده‌م دادگای پێداچونه‌وه‌ی هه‌رێمدا تانه‌ی لێ بدری ، ئیدی برپاری ئه‌م دادگایه به‌یه‌کجاری ده‌بیرتێینه‌وه .

ماددهی بیست و پینج:

۱- کاروباری سه‌ندیکا ، له پارێزگه‌کاندا ، لیژنه‌ی لقی پارێزگه‌که به‌رپوه‌ی ده‌بات .

۲- لیژنه‌ی لق له سه‌رۆک و دوو ئه‌ندامی ئه‌سلی و دوو ئه‌ندامی یه‌ده‌گ پێک دی که هه‌ر سێ ساڵ، جاری، به‌ ده‌نگدانی نه‌ینی هه‌لده‌بژێردرێن، به‌مه‌رجی پێشه‌که‌یان بۆ ماوه‌یه‌ک هه‌لسورانیدی له (۳) ساڵ که‌متر نه‌بی .

ماددهی بیست و شه‌ش:

لیژنه‌ی لق ئه‌م ده‌سه‌لاتانه‌ی هه‌یه :

- ۱- برپاره‌کانی ده‌سته‌ی گشتی و ئه‌نجومه‌نی سه‌ندیکا ده‌خاته کار .
- ۲- خزمه‌تگوزارانی لق داده‌مه‌زرینی و کرێیان دیاری ده‌کا .
- ۳- نوێنه‌ری داده‌نی که له لیژنه ره‌سمییه‌کاندا لق بنوێنی .
- ۴- پێشنیار و ئامۆژگاری له باره‌ی کاروباری لقه‌وه ، پێشکه‌ش به ئه‌نجومه‌ن ده‌کا بۆ ئه‌وه‌ی برپاری له‌سه‌ر بدا .
- ۵- له چوارچێوه‌ی بوجه‌ی لقدا سه‌رف و خه‌رجی پێویست بۆ کاروباری لق ئه‌نجام ده‌دا و راپۆرتی دارایی و حسابی کۆتاییش پێشکه‌ش به ئه‌نجومه‌ن ده‌کا .
- ۶- لیژنه‌گه‌لی لق بۆ وه‌دیه‌نینی ئامانج و مه‌به‌ستی سه‌ندیکا پێک ده‌هێنی .
- ۷- ئه‌و ده‌سه‌لاتانه‌ش که به‌پیتی ئه‌م یاسایه ئه‌نجومه‌نی سه‌ندیکا پیتی ده‌دا ، هه‌لیان ده‌سورێنی .

ماددهی بیست و ههوت:

دارایی سهندیکا له م داهاتانه پیک دیت:

- ۱- ئابوونهی ئینتما و بهشداربوونی سالانه.
- ۲- ئەو دەسنگانه (المنح)ی که لایه نه رسمی و نیمچه رسمیهکان پیشکەشی دهکەن و ئەو باریۆ (تبرعات) و بهخششانهش که ئەندامان و خەلکی دیکه پیشکەشی دهکەن.
- ۳- قازانجی ئەو ئاهەنگانهی که بۆ سوودی سهندیکا سازدهدرین.
- ۴- قازانجی چاپه مەنی سهندیکا.
- ۵- قازانجی ئەو پرۆژانهش که سهندیکا دایاندهمەزرینتی.
- ۶- مزو کرپی تهئیییدی توانستی دارایی کهسانی سەر به سهندیکا و هی ئەو بهشاهیتدبوونهش که سهندیکا دهربان دههینتی.

ماددهی بیست و ههشت:

لیژنه‌ی بهرزه‌پتی له هه‌لسورانندی کاره‌کانی خۆیدا به‌پیتی ریساکانی یاسای بهرزه‌پتی فرمانبه‌رانی ده‌ولت ره‌فتار ده‌کا.

ماددهی بیست و نۆ:

هەر ده‌قی پێچه‌وانه‌ی حوکمه‌کانی ئەم یاسایه‌ بیته‌ ناخرتته‌ کار.

ماددهی سی:

پێویسته‌ وه‌زیره‌ په‌یوه‌ندیداره‌کان حوکمه‌کانی ئەم یاسایه‌ بخه‌نه‌ کار.

ماددهی سی و یه‌ک:

ئەم یاسایه‌ له‌ رۆژی بلا‌و‌کردنه‌وه‌ی له‌ وه‌قایی کوردستاندا، ده‌خرتته‌ کار.

د.رۆژ نوری شاوه‌یس

سه‌رۆکی نه‌نجومه‌نی نیشتمانیی کوردستانی عێراق